

KARTA WYZWANIA/PROBLEMU

ID:	S.01
Data aktualizacji wpisu:	21.05
Autorzy:	Agnieszka Sobol, Paulina Legutko-Kobus, Barbara Szulczewska, Małgorzata Hajto
Grupa ekspercka:	Środowisko i adaptacja do zmian klimatu

1. Nazwa wyzwania:**Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w miastach****2. Zwięzła charakterystyka wyzwania (uzasadnienie z elementem diagnozy):**

Błękitno-zielona infrastruktura (BZI) ma złożony wpływ na jakość życia mieszkańców miast. Jest ona definiowana jako wielofunkcyjna sieć terenów pokrytych roślinnością lub wodą oraz rozwiązania bazujące na funkcjach przyrodniczych roślinności projektowane i zarządzane w sposób mający zapewnić szeroką gamę świadczeń ekosystemowych. BZI z optymalnie zaprojektowanymi rozwiązaniami technicznymi, w tym hydro-inżynieryjnymi sprzyja zwiększaniu odporności miast na skutki nieuchronnych zmian klimatu i jest niezbędna z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju miast.

Świadomość roli BZI w rozwoju miast rośnie, co przekłada się na jej coraz większe uwzględnianie w procesach planistycznych podejmowanych przez władze miejskie, inicjatywach mieszkańców, organizacji pozarządowych, a także inwestorów. Badania w ramach projektu „The Green Surge” na próbie 3,8 tys. osób wskazały na złożone zalety terenów zieleni dla mieszkańców europejskich miast. Coraz popularniejsze stają się zarówno małe interwencje w przestrzeni miejskiej, nazywane czasami „zieloną akupunkturą” (parki kieszonkowe, przydomowe ogrody deszczowe, zielone parawany czy przystanki), jak i duże projekty parków miejskich oraz całych kwartałów lub dzielnic dotychczas pozbawionych zieleni w odpowiedniej ilości i jakości.

Z uwagi na wyraźne tendencje do zwiększania zwartości zabudowy (konceptja miasta zwartej) coraz ważniejsze jest wprowadzanie zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym oraz ulicom - w miejscach intensywnie zabudowanych, w tym na budynkach (zielone dachy, zielone ściany i fasady) oraz jako szpalery zieleni przyulicznej. Przyjęcie koncepcji BZI jako podstawy kształtowania wszystkich terenów zieleni i innych terenów pokrytych roślinnością lub wodami w miastach oznacza, że świadomie zarządzane, tworzyć one będą spójną sieć wielofunkcyjnych obiektów, dostępnych dla mieszkańców, także w bezpośrednim sąsiedztwie ich miejsc zamieszkania. Sieć ta sprzyjać będzie funkcjonowaniu terenów o wysokich wartościach przyrodniczych, w tym o wysokiej różnorodności biologicznej, a przez to istotnie wpływać na jakość środowiska miejskiego, w tym na warunki klimatyczne (m.in. ograniczanie zjawiska wyspy ciepła) i jakość powietrza. Będzie również miejscem rozwoju różnych form rekreacji, integracji społecznej i miejscem kontaktu mieszkańców miast z przyrodą coraz bardziej traczonego, a niezbędnego dla zdrowia fizycznego i psychicznego człowieka. Z uwagi na swoje funkcje i związane z nimi korzyści dla

terenów miejskich rozwój BZI jest rekomendowany także w aspekcie polityki Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz polityki Unii Europejskiej. W szczególności ważne dla polskich miast są działania spójne ze strategią rozwoju UE z grudnia 2019 roku tj. Europejskiego Zielonego Ładu.

Analiza dotychczasowej sytuacji w zakresie rozwoju BZI w Polsce (więcej na ten temat w pkt. 7) pozwoliła na sformułowanie następujących problemów związanych z jej wdrażaniem:

- bariery legislacyjne uniemożliwiające rozwój BZI w obszarach intensywnej zabudowy (szczególnie śródmiejskich);
Obowiązujące obecnie przepisy prawne utrudniają lub wręcz uniemożliwiają wprowadzanie elementów BZI, w tym szczególnie drzew, na terenach silnie zurbanizowanych. Infrastruktura techniczna, w tym instalacje podziemne, postrzegana jest jako bariera do nasadzeń drzew. Jednocześnie możliwe są rozwiązania bezkonfliktowego wprowadzania drzew i zapewniania im odpowiednich warunków siedliskowych bez naruszania warunków bezpieczeństwa i ochrony infrastruktury. Regulacje krajowe nie zabezpieczają optymalnych warunków wzrostu i nasadzeń drzew w przydrożnych pasach zieleni, ograniczają możliwości nasadzeń kompensacyjnych. Wymagania dla nowych inwestycji w drogach publicznych wykluczają sadzenie drzew w pasach zieleni, choć ich szerokość wynosi od 4 do 6 m.
- niewystarczające narzędzia ochrony BZI w procesach inwestycyjnych;
Chociaż ustawa prawo budowlane (Dz.U. 1994 Nr 88 poz. 414, tekst jednolity) nakazuje ochronę środowiska w procesach inwestycyjnych, w praktyce niewystarczająca jest ochrona drzew od początku procesu inwestycyjnego, a samorząd nie ma skutecznych narzędzi ograniczania wycinki drzew, ustalania działań kompensacyjnych, czy ochrony starodrzewu. W sytuacji braku takich wymogów na etapie pozyskania decyzji o warunkach zagospodarowania terenu obserwuje się nieuzasadnione przypadki wniosków o wycinkę drzew, w których inwestorzy wskazują na konieczność ich usunięcia zgodnie z wydaną decyzją administracyjną, a wycinka drzew w miastach motywowana jest zbyt często kryterium bezpieczeństwa, i to bezpieczeństwa nieruchomości/infrastruktury, a nie ludzi.
Mimo, że Konstytucja (art. 74) daje możliwość władzom publicznym wprowadzenia ograniczeń ze względu na ochronę środowiska, brak silnej podstawy prawnej utrudnia samorządom określanie kiedy powinna zachodzić konieczność uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów. Przepisy prawa powinny więc zabezpieczać ochronę drzew na początku procesu inwestycyjnego, a nie w jego trakcie. Pozwoli to na uniknięcie nieuzasadnionych strat drzew, a także. konfliktów między urzędnikami, mieszkańcami i inwestorami.
- Niedostateczna integracja działań z zakresu planowania BZI;
W planowaniu miast brakuje zintegrowanego podejścia do usług ekosystemowych oraz uwzględniania znaczenia BZI w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miast. Powoduje to liczne deficyty w zakresie kompleksowości oraz ciągłości rozwiązań z zakresu ochrony środowiska. Zbyt rzadko w planowaniu miast uwzględnia się znaczenie korytarzy ekologicznych.
- nieskuteczne narzędzia zarządzania BZI w mieście;

W obecnym systemie zarządzania rozwojem miast problematyka rozwoju BZI może się pojawić w różnych dokumentach planistycznych takich jak: strategia rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, program ochrony środowiska, plan adaptacji do zmian klimatu. Są też miasta, które przygotowują odrębny dokument zawierający kierunki, zasady i standardy rozwoju terenów zieleni. Punktem wyjścia do opracowania wszystkich tych dokumentów, niezależnie od formalnego ich umiejscowienia jest inwentaryzacja zasobów. Według badań OPM IRMiR 43,9% miast zadeklarowało, że przygotowało lub jest w trakcie opracowania dokumentu dotyczącego inwentaryzacji zieleni. Działanie to podjęto w 37,9% miast małych, 47,3% miast średnich oraz 77,1 % miast dużych. Pojedyncze miasta przyjmują wytyczne dotyczące nasadzeń zastępczych oraz innych działań kompensacyjnych wykraczających poza minimum ustawy o ochronie przyrody.

- zróżnicowanie poziomu wiedzy i zasobów kadrowych oraz kapitału społecznego w miastach wpływa zasadniczo na sposób ujmowania BZI w polityce lokalnej i zarządzaniu miastem;

Miasta różnią się w sposób znaczący strukturą organizacyjną. Są miasta „liderzy” w zakresie wdrażania rozwiązań związanych z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury (należy do nich: Kraków, Wrocław, czy Bydgoszcz), ale równocześnie część miast, wykazuje zróżnicowane ograniczenia w tym zakresie. Mają na to wpływ: braki kadrowe, czy ograniczenia finansowe. Wszystkie te elementy wpływają na sposób ujmowania BZI w polityce lokalnej i systemie zarządzania miastem, co może prowadzić do nieuzasadnionego ograniczania powierzchni terenów zieleni miejskiej, czy niewłaściwego ich kształtowania i pielęgnacji.

- niedostateczny udział mieszkańców (i inwestorów) w kształtowaniu i ochronie BZI.

Mimo wzrastającej świadomości społecznej związanej z rolą i wagą BZI w poprawie jakości życia na terenach miast, ciągle jeszcze partycypację w tych procesach należy uznać za niezadowalającą. Tylko nieliczne miasta mają doświadczenia (które powinny być promowane jako „dobre praktyki”) w obszarze łączenia demokracji partycypacyjnej z rozwojem BZI w miastach. Należą do nich m.in.: Lublin (zielony budżet obywatelski), Kraków (współpraca ZZM z mieszkańcami) oraz Łódź (zielony panel obywatelski).

AMBIENTE ITALIA RESEARCH INSTITUTE. 2003. European Common Indicators: Towards a Local Sustainability Profile. Final Report. Milano, Italy. Available at: http://www.cityindicators.org/Deliverables/eci_final_report_12-4-2007-1024955.pdf

EUROPEAN UNION. 2011. Mapping Guide for a European Urban Atlas. European Environment, Agency, EEA, Copenhagen, Denmark.

Europejski Zielony Ład, 2019, Komunikat Komisji Do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Com(2019) 640 final, Bruksela.

Jednotematyczne badanie świadomości zachowań ekologicznych mieszkańców Polski, Zazielenienie Przestrzeni Lokalnej, Raport z Badania, Listopad 2020 r., Ministerstwo Klimatu, <https://www.gov.pl/web/klimat/badania-swiadomosci-ekologicznej>

NATURAL ENGLAND 2010. Nature nearby: Accessible Natural Greenspace Guidance. Sheffield: Natural England.

Raport o stanie miast: Środowisko i adaptacja do zmian klimatu, 2021, red. A. Rzeńca, A. Sobol, P. Ogórek, Obserwatorium Polityki Miejskiej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Kraków, (w druku).

3. Wpływ na realizację celu/celów głównych KPM:

Rozwój BZI w ujęciu ochrony, kształtowania i rozwoju terenów zieleni wpisuje się w koncepcję „Miasta zielonego” szeroko zarysowanego w projekcie „Założeń aktualizacji Krajowej Polityki Miejskiej 2023”. Kierunek rozwoju BZI jest w szczególności powiązany z celem nr 1 aKPM - Budowa miast otwartych i przyjaznych dla wszystkich jego użytkowników oraz celem nr 3 - Adaptacja miast do zmian klimatu i zwiększenie wykorzystania rozwiązań opartych na naturze. Zarówno wyniki badań, jak i doświadczenia miast wskazują, że „zielone miasta” postrzegane są jako bardziej atrakcyjne, co znajduje przełożenie w znaczeniu budowania ich pozycji konkurencyjnej i rozwoju społeczno-gospodarczym. Widoczny jest zatem wpływ na cel nr 2 - Podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności gospodarczej miast. Ponadto, wprowadzanie zieleni w różnorodnych formach i lokalizacjach do terenów zurbanizowanych (w tym śródmiejskich) poprawia ich atrakcyjność i warunki życia. Błękitno-zielona infrastruktura ma zatem potencjał przeciwdziałania zjawisku rozlewania się miast i migracji mieszkańców na tereny podmiejskie, a zatem ma związek z realizacją celu nr 5 - Przeciwdziałanie negatywnym skutkom suburbanizacji i ponowne wykorzystanie przestrzeni w miastach.

Założenia aktualizacji Krajowej Polityki Miejskiej 2023, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa.

4. Wymiar terytorialny (wskazanie wraz z uzasadnieniem)

Rozwój BZI jest kierunkiem wskazanym dla wszystkich rodzajów miast. Jednak szczególny akcent położony zostać powinien na miasta duże, w których relatywnie mieszka najwięcej ludzi. W „Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030” UE, wskazano wyraźnie, że Komisja Europejska wzywa miasta liczące co najmniej 20 tys. mieszkańców do opracowania planów zazieleniania obszarów miejskich do końca 2021 roku.

Unijna strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, Przywracanie przyrody do naszego życia, 2020, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, COM(2020) 380, Bruksela.

5. Powiązanie z kierunkiem/kierunkami działań w ramach modelu odpowiedzialnej urbanizacji:

MIASTA SPRAWIEDLIWE – Tworzenie dobrych warunków do życia w czystym i zdrowym środowisku miejsku bez względu na lokalizację miejsca zamieszkania. Podnoszenie know-how w obszarze zarządzania terenami zieleni w przestrzeni miejskiej oraz dostarczenie systemowych rozwiązań w celu zapewnienia standardu jakości środowiska bezpiecznego i atrakcyjnego dla wszystkich mieszkańców.

MIASTA PRODUKTYWNE – Podnoszenie pozycji konkurencyjnej miast poprzez atrakcyjne zazielenione przestrzenie, które powinny przyciągać wysokiej jakości kapitał

ludzki. Wykorzystywanie ich potencjału do tworzenia większej wartości społecznej i ekonomicznej, w tym wartości nieruchomości oraz lepszych warunków prowadzenia działalności i rozwoju inwestycji. Kreowanie i rozwój nowych branż związanych z rozwojem BZI.

MIASTA ZIELONE – Miasta stawiające na wysokiej jakości środowisko przyrodnicze i wykorzystujące korzyści płynące z kompleksowych usług ekosystemowych. W procesie zazieleniania miast wykorzystujące zarówno rozwiązania oparte o przyrodę, a także ekoinnowacje techniczne. Wprowadzanie BZI do przestrzeni zurbanizowanych służyć ma ludziom i przyrodzie.

6. Priorytet/istotność z punktu widzenia realizacji celu/ów:

Z uwagi na liczne powiązania i efekty synergiczne kierunek rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury miast jest szczególnie istotny z perspektywy realizacji celów KPM, w tym kształtowania zielonych, odpornych i neutralnych klimatycznie miast.

7. Odniesienia do diagnoz, dodatkowe materiały źródłowe, literatura:

BZI odgrywa szczególnie istotną rolę w ochronie klimatu terenów zurbanizowanych, dzięki temu że: zieleń oczyszcza powietrze, wzmacnia warunki retencjonowania wody, tworzy tym samym naturalny system chłodzenia, przeciwdziałając miejskim wyspom ciepła i poprawiając komfort termiczny mieszkańców. Szczególne znaczenie mają drzewa, których właściwości mają zasadniczy wpływ na lokalny mikroklimat. Drzewa chronią przed wiatrem, stanowią izolację akustyczną oraz dają cień. Drzewa nasadzone w pobliżu budynków mają potencjał naturalnej klimatyzacji ograniczając nagrzewanie się budynków i koszty energii. Jednocześnie różne formy zazieleniania budynków mają właściwości izolacyjne w zimie.

Kompensacja (*offset*) negatywnych zjawisk związanych z procesami społeczno-gospodarczymi może w pewnym zakresie być dokonywana poprzez nasadzenia drzew (gatunki i liczba uzależnione od lokalnych warunków). Szczególnie ważna jest jednak ochrona dotychczasowego drzewostanu, gdyż potencjał usług ekosystemowych starych drzew znacznie przewyższa w tym zakresie drzew młodych.

Ważna jest „lokalna inwentaryzacja” drzewostanu miejskiego (ilość, jakość, rozmieszczenie) oraz optymalny dobór lokalizacji i gatunków¹. Tereny zieleni mają kluczowy wpływ na bioróżnorodność. Poza drzewami, różnorodne gatunki roślin tworzą powiązania ekosystemowe ważne dla kompleksowej jakości środowiska. Różnorodne formy zazieleniania miast tj.: zielone: dachy, ściany, torowiska, szkolne ogrody mogą uzupełniać standardowe tereny zieleni.

¹ Wieloletnie badania w zakresie wpływu drzew na klimat miasta prowadzone były w regionie Chicago (Chicago Urban Forest Climate Project). Pokazują one znaczenie kompozycji, lokalizacji oraz doboru gatunków dla osiągniętych rezultatów. Na podstawie wieloletnich badań drzew w miastach amerykańskich (m.in. Chicago) ustalono, że drzewo w mieście pochłania 30-130 kg CO₂, a 1 hektar drzew miejskich (ok. 160 drzew) kompensuje emisję CO₂ z 16 samochodów prywatnych rocznie. Bogate badania w tym zakresie w Polsce prowadziła m.in. H.B. Szczepanowska.

Obecnie miasta w Polsce charakteryzują się dużym zróżnicowaniem pod względem udziału i dostępności do BZI, szczególnie w terenach zamieszkałych. Badania prowadzone w ramach OPM IRMiR wskazują, iż średnia wartość udziału zieleni w powierzchniach zurbanizowanych i zamieszkałych dla miast średnich (5 do 20 tys. mieszkańców) i dużych (powyżej 100 tys. mieszkańców) wynosi 32,7%. Z perspektywy użytkowników miast istotna jest dostępność do terenów zieleni². Średnia dostępność (w czasie dojścia 5 minut) do kompleksów zieleni o dobrej kondycji w miastach powyżej 5 tys. mieszkańców wynosi 60%. Tereny zieleni są lepiej dostępne w miastach średnich gdzie średnia wartość wskaźnika wyniosła 4 p.p. więcej, natomiast w przypadku miast dużych jest ona aż o 13 p.p. niższa. Kryterium dostępności do terenów zieleni powinno być jednym z podstawowych elementów w procesie planowania przestrzennego.

Dla mieszkańców miast istotne są rekreacyjne i społeczne funkcje terenów zieleni. Jakość i program rozwoju terenów zieleni w miastach ma bezpośrednie powiązanie ze stanem zdrowia mieszkańców. Światowa Organizacja Zdrowia w swoich raportach cyklicznie pokazuje zależności zazielenionych przestrzeni publicznych i stanem zdrowia mieszkańców miast. Rozwój dostępnych terenów zieleni ma wpływ na redukcję śmiertelności, głównie z powodu chorób układu oddechowego. Dostępne i projektowane na zasadzie sieci tereny zieleni sprzyjają mobilności pieszej i rowerowej oraz aktywności fizycznej na świeżym powietrzu. Zgodnie z badaniami WHO w rezultacie podnosi to kondycję fizyczną i odporność zdrowotną oraz przeciwdziała otyłości.

„Zazielenione miasta” postrzegane są jako bardziej atrakcyjne miejsca zamieszkania oraz prowadzenie działalności gospodarczej. Przyciągają wyższej jakości kapitał społeczny i mają w rezultacie pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy. Miasta bogate w dostępne tereny zieleni publicznej zajmują wyższe pozycje w rankingach atrakcyjności i jakości życia (np. Mercer Quality of Living Ranking). Zazielenienie okolicy jest także ważnym kryterium oceny miejsca zamieszkania i wpływa na wyższe ceny nieruchomości.

Birch, E.L., Wachter, S.M., 2008. Growing Greener Cities: Urban Sustainability in the Twenty-First Century. University of Philadelphia Press, Philadelphia, PA, USA.

Bowler D.E., Buyung-Ali L., Knight T.M., Pullin A.S., 2010. Urban greening to cool towns and cities: a systematic review of the empirical evidence. Landscape and Urban Planning, 97(3), 147–155, <http://dx.doi.org/10.1016/j.landurbplan.2010.05.006>.

European Urban Atlas, <https://land.copernicus.eu/local/urban-atlas>

Gill S.E., Handley J.F., Ennos A.R., Pauleit S., 2007. Adapting cities for climate change: the role of the green infrastructure. Built Environment 33, 115–133. <http://dx.doi.org/10.2148/benv.33.1.115>.

How can your city become... The next European green capital?: <https://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/wp-content/uploads/2020/07/EGCN-Green-Capital-Toolkit.pdf>

² Analizowany wskaźnik dostępności terenów zieleni informuje jaki odsetek osób w mieście mieszka w odległości nie większej niż 5 minut pieszo od kompleksu zieleni o dobrej kondycji o powierzchni większej niż 1 ha.

Mercer Quality of Living Ranking, <https://www.mercer.com/newsroom/2019-quality-of-living-survey.html>

Novel Solutions For Quieter And Greener Cities, https://publications.lib.chalmers.se/records/fulltext/208780/local_208780.pdf

Raport o stanie miast: Środowisko i adaptacja do zmian klimatu, 2021, red. A. Rzeńca, A. Sobol, P. Ogórek, *Obserwatorium Polityki Miejskiej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Kraków, (w druku)*.

Szczepanowska H.B., 2015, *Zieleń w mieście jako sposób na miejskie wyspy ciepła*, w: red. Kalinowska A., *Miasto idealne. Miasto zrównoważone*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa.

WHO, 2016, *Urban green spaces and health - a review of evidence*, https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0005/321971/Urban-green-spaces-and-health-review-evidence.pdf

WHO, 2017, *Urban green space interventions and health: A review of impacts and effectiveness*. https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0010/337690/FULL-REPORT-for-LLP.pdf

Zhang J.W., Piff P.K., Iyer R., Koleva S., Keltner D., 2014. *An occasion for unselfing: Beautiful nature leads to prosociality*. *Journal of Environmental Psychology* 37, 61–72. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jenvp.2013.11.008>.

8. Powiązane akty prawne:

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, (Dz.U. 1985 nr 14 poz. 60, tekst jednolity).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880, tekst jednolity).

Ustawa z 7 lipca 1994 roku prawo budowlane, (Dz.U. 1994 Nr 88 poz. 414, tekst jednolity).

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne, (Dz.U. 2017 poz. 1566, tekst jednolity).

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, (Dz.U. 1990 nr 16 poz. 95, tekst jednolity).

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, (Dz.U. 1996 nr 132 poz. 622, tekst jednolity).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, (Dz. U 2001 nr 62 poz. 627, tekst jednolity).

Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, (Dz.U. z 2003 nr 80 poz. 717, tekst jednolity).

Obwieszczenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 poz. 1065).

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. z 2016 r. poz. 124, tekst jednolity).

9. Powiązanie wyzwania z globalnymi i europejskimi wyzwaniami rozwoju, w tym z realizacją celów zrównoważonego rozwoju ONZ (SDG):

AGENDA 2030 (SDG) – W ramach Celu 11: „Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu” zagadnieniom „zazielenia miast” poświęcony jest w szczególności cel: 11.7, który wskazuje, iż niezbędne jest: „Do 2030 roku zapewnić łatwy i powszechny dostęp do bezpiecznych i inkluzyjnych terenów zieleni i przestrzeni publicznej, szczególnie kobietom, dzieciom, osobom starszym i osobom z niepełnosprawnością.”

EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD UE – Strategia wskazuje na potrzebę ekologizacji europejskich miast i zwiększenia bioróżnorodności przestrzeni miejskich. Częścią pakietu działań w ramach Strategii ma być plan odbudowy zasobów przyrodniczych wraz ze sposobami finansowania, aby pomóc państwom członkowskim w osiągnięciu tego celu.

UNIJNA STRATEGIA NA RZECZ BIORÓŻNORODNOŚCI 2030 - Strategia wyraźnie wskazuje na potrzebę promowanie zdrowych ekosystemów miejskich, rozwoju w miastach zielonej infrastruktury i rozwiązań opartych na zasobach przyrody. W obszarze „Ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności” mówi się, że strategia bioróżnorodności ma zawierać „propozycje ekologizacji europejskich miast i zwiększenia bioróżnorodności przestrzeni miejskich.” Komisja wezwała europejskie miasta liczące co najmniej 20 tys. mieszkańców do opracowania planów zazielnienia obszarów miejskich do końca 2021 r. Plany te powinny obejmować środki służące tworzeniu różnorodnych biologicznie i dostępnych lasów miejskich, parków i ogrodów; miejskich gospodarstw rolnych; zielonych dachów i ścian; ulic obsadzonych drzewami; łąk miejskich; oraz żywopłotów miejskich. Plany te mogłyby doprowadzić do uruchomienia instrumentów politycznych, regulacyjnych i finansowych.

NOWA AGENDA MIEJSKA ONZ – Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w miastach koresponduje z celami wyznaczonymi w Nowej Agendzie miejskiej ONZ, w której wskazano, iż otwarte, wielofunkcyjne, bezpieczne, dostępne i zielone przestrzenie publiczne sprzyjają włączeniu społecznemu, podnoszą odporność miast na klęski żywiołowe i zmianę klimatu, w tym powodzie, ryzyko suszy i fale upałów. W dokumencie tym wskazano ponadto, iż różnorodne tereny zieleni służą interakcjom społecznym i integracji, zdrowiu i dobremu samopoczuciu ludzi, wymianie gospodarczej i ekspresji kulturalnej oraz dialogowi pomiędzy różnymi ludźmi i kulturami.

NOWA AGENDA MIEJSKA UE (PAKT AMSTERDAMSKI) – W „Nowej Agendzie Miejskiej dla UE” znaczenie zieleni w miastach ujęto przede wszystkim w aspekcie przeciwdziałania negatywnym dla miast zmianom klimatu.

NOWA KARTA LIPSKA – Kierunek rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury w miastach wpisany jest w Nową Kartę Lipską w sposób bezpośredni i pośredni. W dokumencie tym wskazuje się na znaczenie jakości środowiska dla kształtowania zdrowych, bezpiecznych i odpornych miejsc do życia i rozwoju. Ponadto zauważa się znaczenie kierunków miast dla procesów globalnych, zwłaszcza w kontekście zmian klimatycznych oraz utrzymania bioróżnorodności.

AGENDA TERYTORIALNA UE 2030 – Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury wskazany został w dokumencie jako kluczowy dla zrównoważonego rozwoju miast, a dostępne publiczne tereny zieleni jako podstawa zdrowych i odpornych na zmiany klimatu miast. W Agendzie Terytorialnej UE zwrócono uwagę na usługi ekosystemowe świadczone przez zielenią, w tym zwłaszcza poprawę jakości powietrza, przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła, czy rozwój bioróżnorodności.

POROZUMIENIE BURMISTRZÓW - W ramach powoływanych inicjatyw na mocy Porozumienia ustanowiono europejską platformę na rzecz zazieleniania miast. Opracowywane w miastach plany zazieleniania obszarów miejskich będą miały kluczowe znaczenie przy przyznawaniu tytułu Zielonej Stolicy Europy 2023 oraz rozstrzygnięciu konkursu Europejskiego Zielonego Liścia 2022. Komisja będzie wspierać państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne poprzez doradztwo techniczne i pomoc w mobilizowaniu funduszy oraz budowanie zdolności. Ponadto Komisja odzwierciedli te cele w Europejskim Pakcie na rzecz Klimatu.